

Sygn. akt III Ca 657/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 sierpnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Teresa Kołeczko - Waclawik (spr.)

Sędziowie SO Andrzej Dyrda

SO Anna Hajda

Protokolant stażysta Joanna Gołosz

po rozpoznaniu w dniu 20 sierpnia 2015 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa A. R.

przeciwko Gminie Miejskiej Z.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Zabrze

z dnia 5 listopada 2014 r., sygn. akt I C 706/14

oddala apelację.

SSO Anna Hajda SSO Teresa Kołeczko – Waclawik SSO Andrzej Dyrda

Sygn. akt III Ca 657/15

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Rejonowy w Zabrze oddalił powództwo A. R. przeciwko Gminie Miejskiej Z. o zapłatę kwoty 301,51 zł z ustawowymi odsetkami od 18 kwietnia 2014r., o zapłatę kosztów przedsądowych w wysokości 50 zł. z ustawowymi odsetkami naliczanymi również od 18 kwietnia 2014r. oraz kosztów sądowych. Powód domagał się zasądzenia powyższej kwoty jako sumy skapitalizowanych odsetek ustawowych za opóźnienie w wypłacie zasiłku rodzinnego oraz jednorazowego dodatku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego przez córkę. Wyjaśnił, że wskutek opóźnienia w wypłacie świadczenia z pomocy społecznej poniósł straty, jednak z uwagi na uciążliwy i pracochłonny charakter procesu ich wyliczenia, swoje roszczenie ograniczył do należności odsetkowych.

Sąd Rejonowy ustalił, że powód zwrócił się do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Z. o przyznanie wskazanych świadczeń w związku z rozpoczęciem przez córkę roku szkolnego. Decyzją z 23 marca 2010r. odmówiono powodowi przyznania świadczeń i dopiero w wyniku uwzględnienia odwołania powoda Naczelny Sąd Administracyjny wyrokiem z 14 lutego 2012r. uchylił wcześniejsze decyzje i wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w G. i nakazał wypłatę na rzecz powoda zasiłku rodzinnego oraz dodatku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego przez córkę. Kwoty zasiłku oraz

dotatku zostały przelane na konto powoda 14 czerwca 2012r. Przed wniesieniem pozwu, powód nie wzywał pozwanej do zapłaty.

Ustalając powyższe sąd I instancji uznał, że brak jest przesłanek z art. 359 k.c. do uwzględnienia powództwa, albowiem obowiązek zapłaty odsetek – w okolicznościach faktycznych niniejszej sprawy – nie wynika ani z czynności prawnej, ani z ustawy, ani też z orzeczenia sądu lub decyzji innego właściwego organu. Obowiązek ten nie wynika przede wszystkim z przepisów ustawy o świadczeniach rodzinnych z 23 listopada 2003r. (prawidłowo z 28 listopada), na mocy której przyznano ostatecznie świadczenie na rzecz powoda. Określając bowiem termin wypłaty świadczenia o charakterze publicznoprawnym, ustawa nie określa skutków uchybienia terminu jego wypłaty. Wskazał dalej Sąd Rejonowy, że również regulacja art. 481 § 1 k.c. nie może być podstawą naliczenia odsetek z tytułu opóźnienia w spełnieniu powyższego świadczenia, albowiem nie stanowi ono świadczenia wynikającego ze stosunków cywilnoprawnych regulowanych przepisami kodeksu cywilnego, a ustawa o świadczeniach rodzinnych w żadnej kwestii nią uregulowanych, nie odsyła do uregulowań kodeksu cywilnego. Nie znalazł też sąd I instancji podstaw do zasądzenia dochodzonej przez powoda kwoty w oparciu o przepisy art. 405 k.c. albowiem w żaden sposób powód nie wykazał wysokości „zubożenia” a zresztą sam w uzasadnieniu pozwu podnosił, że nie zamierza wykazywać poniesionej szkody, ponieważ byłoby to czasochłonne i wymagało dużego zaangażowania.

W apelacji powód zarzucił, iż sąd I instancji dokonał błędnego zastosowania procedury administracyjnej w sprawie procedowanej w procedurze cywilnej. Podniósł, że istotnie sądy administracyjne nie są uprawnione do zasądzania odsetek od zasiłków społecznych, ale nie ma żadnego przepisu zamykającego starania o te odsetki w procedurze cywilnej. Powołał się na regulację art. 481 k.c. który jednoznacznie wskazuje na konieczność naprawienia krzywd i wyrównanie strat jak również naliczania ustawowych odsetek. Odnosząc się do oceny sądu I instancji, iż nie wykazał poniesionych strat w związku z opóźnieniem w wypłacie świadczeń, podniósł, że sam fakt dysponowania przez inny podmiot, przez parę lat przysługującymi mu pieniędzmi jest wystarczającym dowodem na spowodowanie strat u niego.

Przedstawiając powyższe zarzuty wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku, a w istocie o jego zmianę poprzez uwzględnienie powództwa w całości.

Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie, albowiem wyrok Sądu Rejonowego jest prawidłowy.

Przede wszystkim wskazać należy, że powód sformułował żądanie pozwu w sposób, który można interpretować albo jako żądanie zasądzenia odszkodowania w wysokości odsetek ustawowych w związku z opóźnieniem się pozwanej w wypłacie należnego mu świadczenia rodzinnego, albo wprost jako żądanie zasądzenia odsetek za czas opóźnienia na podstawie art. 481 § 1 k.c., albo jak wskazał sąd I instancji jako żądanie oparte na podstawie z art. 405 k.c. W uzasadnieniu pozwu powód wskazał bowiem, że z uwagi na niewypłacenie przez pozwaną w terminie zasiłku rodzinnego oraz dodatku poniósł straty, które uwidocznione zostały w formie naliczonych odsetek (uzasadnienie pozwu k. 2). W apelacji powołał się na regulację art. 481 k.c. dla wykazania, że z mocy prawa należą mu się odsetki ustawowe w związku z opóźnieniem się pozwanej ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, a dysponowanie przez pozwaną przez parę lat pieniędzmi, które jemu się należały, było w jego ocenie wystarczającym dowodem na spowodowanie strat (czyli szkody) u niego.

W okolicznościach sprawy, zasadnie przyjął Sąd Rejonowy, że żadne z tak sformułowanych żądań nie zasługiwało na uwzględnienie

Żądanie zasądzenia odszkodowania w wysokości odsetek ustawowych, które mogło być dochodzone w postępowaniu cywilnym, nie mogło zostać uwzględnione, albowiem zgodnie z obowiązującą w tym postępowaniu zasadą wynikającą z regulacji art. 6 k.c., która stanowi, że ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne, należało wykazać, że na skutek opóźnienia się pozwanej w wypłacie świadczenia na podstawie Ustawy z 28.11.2003r o świadczeniach rodzinnych, zwanej dalej ustawą z 28.11.2003r. (Dz.U. 2015.114 j.t. ze zm.) powód poniósł szkodę (którą nazywa stratą) w wysokości żądanej kwoty odsetek ustawowych. Wysokości tej straty powód

nie wykazał, a nawet nie starał się wykazać, z uwagi na – jak podniósł w uzasadnieniu pozwu - zbytnią uciążliwość i pracochłonność procedury wyliczenia wszystkich poniesionych strat.

Nie mogło też zostać uwzględnione żądanie rozumiane wprost jako żądanie zasądzenia odsetek ustawowych za czas opóźnienia w wypłacie świadczenia z ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Jak zasadnie wskazał Sąd Rejonowy, wypłacone powodowi świadczenie miało charakter świadczenia publicznoprawnego, a podstawą jego wypłaty były przepisy ustawy z 28.11.2003r. Żaden przepis powyższej ustawy, która reguluje stosunki nie będące stosunkami z zakresu prawa cywilnego, nie odsyła w kwestii opóźnienia się organu w wypłacie świadczenia do przepisów kodeksu cywilnego i nie wskazuje na możliwość jego zastosowania do stosunków w niej uregulowanych.

Odmierna regulacja w tej kwestii zawarta jest np. w Ustawie z 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U.2007.11.74. j.t. ze zm.), która w art. 85 ust. 1 stanowi, że jeżeli zakład w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczenia społecznego – nie ustalił prawa do świadczenia lub go nie wypłacił, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami kodeksu cywilnego.

Dlatego też, skoro ustawa z 28.11.2003r. nie przewidywała obowiązku zapłaty odsetek w przypadku uchybienia terminu jego wypłaty, a obowiązek taki nie wynikał także z orzeczenia sądu lub decyzji innego organu, na co zasadnie wskazał sąd I instancji, brak było podstaw do uznania, że zaistniały przesłanki z art. 359 § 1 k.c. w zw. z art. 481 § 1 k.c. do zasądzenia na rzecz powoda odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu przez pozwaną świadczenia, nie będącego świadczeniem wynikającym ze stosunku cywilnego.

Brak też było podstaw do uwzględnienia powództwa w oparciu o przepis art. 405 k.c. rozumianego jako żądanie zwrotu uzyskanej przez pozwaną, kosztem powoda, bez podstawy prawnej, korzyści majątkowej określonej wysokością odsetek ustawowych. Raz jeszcze bowiem należy podkreślić, że ustawa z 28.11.2003r. nie przewiduje obowiązku zapłaty przez organ administracyjny odsetek za opóźnienie w spełnieniu świadczenia, a świadczenie nie wynika ze stosunku cywilnoprawnego, regulowanego przepisami prawa cywilnego.

Nie wykazał też powód poniesienia kosztów przed sądowych w wysokości 50 złotych.

Z powyższych względów, apelacja powoda nie mogła odnieść skutku i jako bezzasadna została oddalona na podstawie art. 385 k.p.c.

SSO Anna Hajda SSO Teresa Kołeczko-Waławik SSO Andrzej Dyrda